

2 i advent

Psalmer (Psaltare och psalm i advent): 315, Ps85, 316, 310, 309 (eller 308)

Texter: Jes 11:1-10, Rom 15:4-13, **Matt 3:1-12**

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen

Låt oss be!

Herre Jesus, sänd din Ande att förnya våra hjärtan så att vi bär omvändelsens frukt.
Amen.

Johannes kallas Döparen därför att han döpte. Judarna var bekanta med många olika tvagningar, reningar, bestänkningar men dopet som Johannes kom med var något nytt. Han var utsedd för sitt arbete i Guds rike från moderlivet. Hans föräldrar fick det beskedet om honom av en ängel. Den Gud utsett hittade han också i vuxen ålder där i öknen och kallade honom till att förkunna och döpa. Så var det var förutsagt långt i förväg genom profeterna. De fyra evangelisterna skildrar en kort tid i historien då större delen av gamla testamentets profetior gick i uppfyllelse. En detalj som nämns om Johannes är hans kläder. Hans kläder var av kamelhår och han hade ett läderbälte runt midjan. Också det är en referens till gamla testamentet. Så klädde sig profeten Elia. Gamla testamentet avslutas med en profetia som lyder: *Se, jag ska sända er profeten Elia innan Herrens dag kommer...* Uppfyllelsen hade nu kommit med Johannes döparen. Hans uppgift var att förbereda folket för den större uppfyllelsen av gamla testamentets löften: Messias, Frälsarens, framträdande.

Johannes väckte nyfikenhet. Platsen där han verkade var öknentrakten ner mot Jordan och Döda havet. Hela hans framträdande, men framför allt hans förkunnelse och nyheten om dopet, lockade folk ut i den karga öknen. Vi hör att *Folket i Jerusalem och hela Judeen och hela Jordanområdet kom ut till honom, och de bekände sina synder och döptes av honom i floden Jordan.* Det var Johannes förkunnelse som fick den responsen hos folket, att de bekände sina synder och blev döpta. I evangelierna sammanfattas hans budskap med några korta ord: *Omvänd er! Himmelrike är nära.* Sedan Johannes blev satt i fängelse tog Jesus vid och förkunnade: *"Tiden är inne och Guds rike är nära. Omvänd er och tro på evangeliet!"* Budskapet kallas "Guds evangelium".

Begreppen *himmelriket* och *Guds rike* har samma betydelse. Lätt Johannes förkunnelse på minnet och ta er tid att meditera över det: *Omvänd er! Himmelriket är nära.* Det är ett budskap som öppnar himmelriket för folk, det är en inbjudan. Ett par år efter att Johannes blev satt i fängelse, strax före Jesu stora lidande, bestraffade Jesus de skriftlärda och fariseerna: *Ve er, skriftlärda och fariseer, era hycklare! Ni*

stänger himmelriket för människorna. Själva går ni inte in, och dem som vill komma in hindrar ni från att komma in. De var inte unika på något sätt. Deras tänkesätt är vanligt. Men tanken att man med sina ansträngningar kan bli en allt bättre människa som Gud till sist måste belöna stänger en människa ute från Guds rike. Så länge en människa tror att hon kan förtjäna en plats i Guds hus så kommer hon inte in. Guds evangelium däremot är en inbjudan till Guds rike – tro evangeliet. Resultatet av förkunnelsen var att folket bekände sina synder och blev döpta. Det innebär att de släppt tanken på att kunna förtjäna något inför Gud eller kunna betala för sig – de bekände istället sina synder och tog emot dopet.

Vad är dopet? ”Dopet är inte bara vanligt vatten utan vatten som används på Guds befallning och i förening med Guds ord.” Vilket är detta Guds ord? Vår Herre Jesus Kristus säger i Matteus sista kapitel: *Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar! Döp dem i Faderns och Sonens och den helige Andes namn.* Vad ger dopet? ”Dopet ger syndernas förlåtelse, befriar från döden och djävulen och ger evig salighet åt alla, som tror det som Guds ord och löften lovar.” Vilka är dessa ord och löften? Den som tror och blir döpt ska bli frälst. Men den som inte tror ska bli fördömd.” Så lär vi oss i Luthers lilla katekes. När vi döper i kyrkan så använder vi instiftelseorden för dopet som Jesus sa efter sin uppståndelse. Ändå är vårt dop detsamma som Johannes dop.

Kom ihåg berättelsen om hur en av judarnas rådsherrar, Nikodemus, sökte upp Jesus i hemlighet om natten. När Jesus undervisade honom talade han enkelt och klart om saker som Nikodemus kände till, eller i alla fall borde känna till eftersom han var lärare i Israel. Jesus talade om pånyttfödelsen och dopet – det enda dop som Nikodemus kände till – Johannes dop. För Jesus och lärjungarna hade ännu inte börjat döpa. Men vi hör att efter mötet med Nikodemus *gick Jesus med sina lärjungar till Judeen, och han var med dem där en tid och döpte. 23 Även Johannes döpte...* Under en kort tid verkade Jesus och lärjungarna parallellt med Johannes. Men, som sagt, Jesus och lärjungarna hade ännu inte börjat döpa när Nikodemus kom. Jesus undervisade om det dop Nikodemus kände till, Johannes dop, och Jesus sa om det: *Den som inte blir född av vatten och Ande kan inte komma in i Guds rike.*

Till det yttre kan dopet verka som en oansenlig ceremoni. Hur kan vatten åstadkomma så stora ting? Svaret lär vi oss i katekesen: ”Det är inte vattnet som åstadkommer det, utan Guds ord som är med och i vattnet och tron som litar på Ordet som är förenat med vattnet. Ty utan Guds ord är vattnet bara vanligt vatten, men med Guds ord är det ett dop, dvs. ett nåderikt livets vatten och ett bad till ny födelse i den helige Ande.”

Som parentens måste jag nämna katolska kyrkans lära: ”om någon säger att Johannes dop har samma kraft som Jesu dop, vare han förbannad.” Det är en grov missuppfattning. När vi i vår text hör Johannes säga: *Jag döper er i vatten till*

omvändelse. Men den som kommer efter mig är starkare än jag, och jag är inte ens värdig att ta av honom sandalerna. Han ska döpa er i den helige Ande och eld, då innebär det inte att Johannes nedvärderar det dop han fått Guds befallning till. Nej, han jämför sin person med Jesu person. Han som kommer efter mig är starkare än jag, säger Johannes. Det var en så milsvid skillnad i styrka att Johannes inte ens var värdig att ta av honom sandalerna. Johannes, på samma sätt som vi, döper på Guds befallning. Men kraften kommer från Jesu ord och instiftelse så att dopet blir ett bad till ny födelse i den helige Ande.

En del av gamla testamentets böcker är omfångsrika, som Moseböckern och Psaltaren. En del skriftprofeter är mångordiga, som Jesaja, Jeremia och Hesekiel. Man får anstränga sig för att hitta en sammanfattning av budskapet. Johannes gör det på bästa sätt: *Omvänd er! Himmelriket är nära. De skriftlärd och fariseerna stängde Guds rike för människor, Johannes öppnade himmelriket för dem. Men samtidigt är budskapet en larmsignal. Det finns inte mycket tid. Himmelriket är nära. Nu kommer det som en stilla susning, som vatten som porlar och sköljer människor rena och föder dem på nytt och strömmen för dem in i Guds rike. Men det är angeläget att det får ske, nu snarast, för Kungen i Guds rike ska en dag komma på ett annat sätt, starkare, så att ingen kan tacka nej och ingen kan komma undan. Johannes sa: *Han har sin kastskevel i handen, och han ska rensa sin tröskplats och samla sitt vete i ladan. Men agnarna ska han bränna upp i en eld som aldrig slocknar.*" Han syftar på den dag då *Människosonen kommer i sin härlighet och alla änglar med honom, då ska han sätta sig på sin härlighets tron. Och alla folk ska samlas inför honom, och han ska skilja dem från varandra...* vi förstår att budskapet är angeläget. Den dagen kommer oväntat för de flesta. Dessutom vi har ingen garanti att få leva ens till denna dags slut.*

När Johannes såg att många fariseer och saddukeer kom till platsen där han döpte, sade han till dem: "Huggormsyngel! Vem har visat er att ni ska fly den kommande vredesdomen? Bär då sådan frukt som hör till omvändelsen." Det kan verka hårt, som om han stängde himmelriket för dem. Se det istället så här: Hur högt måste varningssignalen ljuda för att människor ska vakna? Johannes ville väcka också dessa. Enda sättet att fly den kommande vredesdomen var att ta till sig Guds evangelium och dopet. Men de ville inte bära sådan frukt som hör till omvändelsen – de ville fortsätta sina liv i samma gamla hjulspår. Men det var ett spår som lutade nedåt, djupare i mörkret. Vad behövde de höra för varning för att hejda sig?

Omvändelse står för att jaget, existensen, sinnet, viljan, attityden får en ny identitet, mening, inriktning. Från att vara främmande för Gud, bortvänd, fiendlig, till att bli Guds kära barn som gärna vill göra hans vilja. Sådant går inte spårlöst förbi utan tar sig olika uttryck – det som kallas att bära omvändelsens frukt. När olika människor frågade Johannes vad de skulle göra fick de olika svar beronde på vilken situation de befann sig i. En del bar omvändelsens frukt utan att ha fått någon instruktion om det.

Ett sådant exempel är fångvaktaren i Filippi som vi läser om i Apostlagärningarnas 16:e kapitel. Han var en brutal man - han kastade Paulus och Silas, sönderpiskade och blödande, i fängelsets innersta cell och låste dessutom fast dem i stocken. Men en ängel öppnade fängelsets dörrar. Fångvaktaren trodde att fångarna flytt blev så förskräckt att han var han redo att begå självmord. "Gör dig inget illa", hörde han Paulus ropa, "vi är alla här." Då begärde han ljus, kom och föll skräckslagen ner för Paulus och Silas. *Sedan förde han ut dem och frågade: "Herrar, vad ska jag göra för att bli frälst?" De svarade: "Tro på Herren Jesus så blir du frälst, du och din familj." Och de förkunnade Herrens ord för honom och för alla i hans familj.*

Redan vid samma timme på natten tog fångvaktaren med dem och tvättade deras sår; och han döptes genast tillsammans med hela sin familj. Sedan förde han dem upp till sin bostad och dukade ett bord, jublande glad över att han med hela sin familj hade kommit till tro på Gud. Av denna korta beskrivning förstår vi att hans liv nu fått en ny inriktning. Vilken skillnad, vilken förändring i sinne och handling. Ett fint exempel på omvändelse och vad det är att bära omvändelsens frukt. Amen.

Låt oss be!

Herre Jesus Kristus, lär oss uppskatta vårt dop. Hjälp oss att hämta kraft ur vårt dopförbund så att bär omvändelsens frukt. kraft att leva ett nytt liv medan vi väntar din återkomst i härlighet. Vi väntar din stora dag, kom snart. Amen.